

Samenvatting Soortenstandaard poelkikker

Deze samenvatting geeft de belangrijkste punten uit de soortenstandaard, die is opgesteld in het kader van de Flora- en faunawet. Op 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. De provincies gebruiken voorlopig nog deze soortenstandaards als richtlijn. Op den duur vervangt Bij12 (de uitvoeringsorganisatie van de provincies) deze soortenstandaards door *factsheets*. Regelink Ecologie & Landschap stelt te zijner tijd ook van deze *factsheets* overzichtelijke samenvattingen beschikbaar.

1. Ecologische informatie

De poelkikker is de kleinste van de drie in Nederland voorkomende groene kikkers. Kruisingen met de meerkikker en bastaardkikker komen veel voor. Een deskundige kan de soorten op basis van geluid goed uit elkaar houden. Daarnaast is het belangrijkste onderscheidende uiterlijke kenmerk met de andere groene kikkers de symmetrische, grote harde halvemaanvormige graafknobbel ('metatarsusknobbel') aan het begin van de eerste teen van de achterpoot.

Poelkikkers zijn doorgaans actief van half maart tot in juli, en paren vanaf eind april. De larven (kikkervisjes) zijn tussen half juli en eind september in het water te vinden. Poelkikkers overwinteren binnen 100 à 200 meter van het water in muizenholletjes of onder bijvoorbeeld stronken en stenen.

Poelkikkers leven met name in gebieden met zwak zure, voedselarme, schone, stilstaande wateren in bossen, heides en hoogveengebieden. Daarnaast wordt de soort ook gemeld in halfnatuurlijke graslanden, kleipolders met kwel, laagveengebieden en op ruderaal (erg door mensen verstoord) terrein. Hij heeft een voorkeur voor onbeschaduwde wateren waarvan de oeverzone goed begroeid is. De poelkikker komt vooral voor in de oostelijke en zuidelijke helft van het land.

2. Bescherming

Poelkikkers mogen het hele jaar door niet worden gedood of verontrust, en ook hun eieren, larven, voortplantingswateren en vaste rust- of verblijfplaatsen zijn beschermd. Ook in perioden waarin de dieren niet aanwezig zijn, mag hun leefgebied niet ongeschikt gemaakt worden of verloren gaan. Om dit te voorkomen, kunt u in bepaalde gevallen werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Als te verwachten is dat bij een ingreep verstoring van dieren of hun leefgebied zal plaatsvinden, moet u een ontheffing van de Wet natuurbescherming aanvragen. Deze wordt verleend als u aan bepaalde voorwaarden voldoet en de ingreep een wettelijk erkend belang dient. Vooraf moet vrijwel altijd onderzoek plaatsvinden naar de situatie ter plekke.

3. Onderzoek

Aanwezigheid van de poelkikker kan door een amfibiedeskundige worden vastgesteld aan de hand van:

- twee bezoeken in de periode mei - juni. Op dagen met regen, 's avonds, na een periode van droogte bij een temperatuur van 10 à 12 °C. Tijdens deze bezoeken worden koren van poelkikkers opgespoord.
- twee bezoeken in de periode half april – eind september, waarin adulte dieren worden gevangen.

4. Beschermingsmaatregelen per activiteit

Ingrepen die nadelig kunnen zijn voor de poelkikker, zijn onder andere:

- schonen en baggeren van watergangen,
- werkzaamheden aan natuurvriendelijke oevers,
- dempen of tijdelijk droogleggen van water.

Het schonen, baggeren of droogleggen van water moet gebeuren in de periode 15 september – eind februari (half maart na overleg met een amfibiedeskundige). Als dit niet kan, moet het werk begeleid worden door een amfibiedeskundige en moet u een ecologisch werkprotocol opstellen. Bij het op grote schaal schonen en baggeren van watergangen moet u gefaseerd werken in ruimte en/of in tijd. Hierbij kunt u bijvoorbeeld op de ene oever wel en op de andere niet werken, of kunt u delen van 200 m lengte het ene jaar wel en het andere jaar niet doen. Deze werkwijze moet u vastleggen in een beheerplan.

Bij werk aan natuurvriendelijke oevers moet u voorkomen dat ondiepe delen verdwijnen of dieren worden gedood. Hiervoor kan het tijdelijk droogleggen van het water en uitvoering tussen 15 september en 1 mei wenselijk zijn. Bij het tijdelijk droogleggen in de voortplantingsperiode of het dempen van water moet u al van te voren een vervangend water aanleggen. Het dempen moet tussen 15 september en 15 oktober gebeuren. Bij het op grotere schaal dempen van water kan fasering in de tijd noodzakelijk zijn.